ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหัวหน้าแผนกวิชาตามทัศนะของ

ผู้บริหารและครู–อาจารย์ในวิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์

ชื่อผู้เ ขียน

นายสมคิด จีนจรรยา

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ พุทธประเสริฐ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ลี้ตระกูล กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพล อารีนิจ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงบรรยายใช้เทศนิคการสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหัวหน้าแผนกวิชาตามทัศนะของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ในวิทยาลัย
เทคนิคนครสวรรค์ ทั้งคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะการบริหารงาน เป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้าน
ภาวะความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพ การจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหาร
บุคลากร และด้านการบริหารงบประมาณและพัสดุ และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่
พึงประสงค์ของหัวหน้าแผนกวิชาตามทัศนะของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ในวิทยาลัยเทคนิค
นครสวรรค์ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย กลุ่มผู้บริหาร จำนวน 37 คน กลุ่มครู-อาจารย์
จำนวน 87 คน รวม กลุ่มประชากรทั้งหมด ซึ่งปฏิบัติราชการในวิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์
ประจำปีการศึกษา 2541 จำนวน 124 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ
แบบมาตราส่วนประมาณค่า และแบบปลายปิด นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยใช้ความถี่ ร้อยละ
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่าหัวหน้าแผนกวิชาควรมีคุณลักษณะที่พึ่งประสงค์ในระดับมากทุกด้านโดย มีค่า เฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คุณลักษณะด้านภาวะความเป็นผู้นำ คุณลักษณะ ้ด้านมนุษยสัมพันธ์ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ คุณลักษณะด้านการบริหารงบประมาณและพัสดุ คุณลักษณะ ด้านการบริหารบุคลากร และคุณลักษณะด้านการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ ผู้ทำหน้าที่หัวหน้า แผนกวิชาในวิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์ ควรได้รับการพัฒนาด้านต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่คุณลักษณะที่ พึ่งประสงค์ 6 ด้าน โดยเรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านภาวะความเป็นผู้นำ ด้านการบริหารบุคลากร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านการบริหารงบประมาณและ พัสดุ สำหรับแนวทางที่ต้องการพัฒนาหัวหน้าแผนกวิชามากที่สุดคือ ด้านภาวะความเป็นผู้นำโดย การฝึกอบรม เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน รวมถึงการปรับปรุงเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการพัฒนาข้อบกพร่องหรือข้อด้อยต่างๆ ให้ดีและสมบูรณ์ จึงจะทำให้การบริหารงานในแผนกวิชา เกิดศักยภาพสูงสุด

Independent Study Title Desirable Characteristics of Department Heads

as Perceived by Administrators and Instructors

of Nakhon Sawan Technical College

Author

Mr. Somkhid Chenchunya

M.Ed.

Educational Administration

Examining Committee

Assoc.Prof.Dr.Choocheep Puthaprasert Chairman

Assit.Prof.Dr.Suchart Leetakool Member

Assit.Prof.Dr.Thosapol Arreenich

Member

Abstract

This descriptive study aimed to identify desirable characteristics of department heads as perceived by administrators and instructors of Nakhon Sawan Technical College. The study tends to reveal more on both personal and administrative characteristics including leadership, human relations, personality, teaching, personnel management, budget and stock management. Moreover guidelines to develop the desired characteristics of department heads were also reflected. Questionnaires were sent out to 37 administrators and 87 instructors of Nakhon Sawan Technical College during the 1998 academic year. The collected data were analyzed interms of frequency, percentage, mean and standard deviation.

The result showed that department heads should have high level of desirable characteristics in all aspacts which can be arranged from

a higher mean to a lesser mean as human relationship, personality, budget and stock management, personnel management, and teaching respectively. All department heads of Nakhon Sawan Technical College should be trained in the following 6 aspects ranging from the most needed as leadership, personnel management, teaching, personality, human relationship, budget and stock management. In order to increase efficiency and effectiveness of the department heads, leadership training is most necessary. That will eventually lead to effective management of all departments to the highest potential.